

## การสื่อสารด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ไทย-จีน ผ่านรายการโทรทัศน์ กรณีศึกษา รายการจับจ้องมองจีน

Arts and Culture Communication to Bridge Thai-Chinese Relations via  
Television Program: a case study of “Watching China”

กอบกิจ ประดิษฐ์ผลพานิช<sup>1</sup> ทันทกานต์ ดวงรัตน์<sup>2</sup> วรพงษ์ พลอดมุสิก<sup>3</sup> จูติพงศ์ อินทรपालิต<sup>4</sup> และ  
รังสรรค์ พงษ์สุน<sup>5</sup>

Kobkij Praditpolpanich, Thanthakarn Duangratana, Worapong Plodmusik,  
Thitipong Indrapalit and Rangsan Pongsoon

Received: May 30, 2023

Revised: August 12 2023

Accepted: August 23, 2023

### บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและหน้าที่ของสื่อโทรทัศน์ในการนำเสนอเนื้อหาด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ไทย-จีน ผ่านรายการจับจ้องมองจีน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาในรายการ จับจ้องมองจีน ที่เผยแพร่ระหว่างวันที่ 23 เมษายน 2565-4 มีนาคม 2566 รวมทั้งสิ้นจำนวน 46 ตอน ผลการศึกษา พบว่า รายการ จับจ้องมองจีน มีวิธีการถ่ายทอดเนื้อหาในหลากหลายด้าน อาทิ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการแพทย์ ด้านการศึกษาและด้านสื่อมวลชน จากประเทศจีนสู่ประเทศต่าง ๆ โดยเนื้อหาที่ปรากฏในการสื่อสารมากที่สุด คือ ด้านศิลปวัฒนธรรม โดยบทบาทและหน้าที่ของสื่อโทรทัศน์ เป็นตัวกำหนดวาระข่าวสารในมิติของการเผยแพร่ความรู้ การประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมจีน เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน

**คำสำคัญ:** การสื่อสาร, ความสัมพันธ์ไทย-จีน, รายการจับจ้องมองจีน

<sup>1-5</sup> มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต; Dhurakij Pundit University, Bangkok, Thailand.

Corresponding author, e-mail: kobkij.pra@dpu.ac.th, Tel. 02-9547300 ext. 301

## Abstract

This academic article aims to study the roles and duties of television media in presenting arts and cultural content to bridge Thai-Chinese relations via the Watching China program by using the method of content analysis in the Watching China program published between 23 April 2022 - 4 March 2023, totaling 46 episodes. The results of the study found that the Watching China program has the methods for conveying content in many areas, such as economics aspect, politics and international relations aspect, innovation and technology aspect, medicine aspect, education and media aspect from China to various countries. The content that appears most in communication is arts and culture aspect. The role and duty of television media are to set the news agenda in the dimension of knowledge dissemination, publicity of Chinese culture to bridge the relationship between Thailand and China.

**Keywords:** Communication, Thai-Chinese Relations, Watching China Program

## บทนำ

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนมีประวัติความเป็นมามากกว่า 40 ปี ปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนมีความใกล้ชิดมากขึ้นในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเมือง เศรษฐกิจ หรือการศึกษาซึ่งประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2518 ความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศมีความใกล้ชิด มีการแลกเปลี่ยนการเยือนในทุกระดับอย่างสม่ำเสมอ และมีการขยายความร่วมมือเชิงลึกในทุกมิติ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังเป็นประเทศที่มีคนเชื้อสายจีนอยู่เป็นจำนวนมาก จึงทำให้คนไทยและคนจีนมีความใกล้ชิดคุ้นเคยกันดังเครือญาติ จนมีคำกล่าวว่า “จีน-ไทย ใช้อื่นไกล พี่น้องกัน”

วาทกรรม “จีน-ไทย ใช้อื่นไกล พี่น้องกัน” มีจุดเริ่มต้นจากการอพยพของคนจีนเข้ามาทำมาหากินในไทย ซึ่งในบางครั้งก็มีการเกิดความวุ่นวายหรือกระทบกระทั่งกัน จึงมีการอ้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดนี้ เพื่อคลี่คลายความบาดหมาง รวมไปถึงวัฒนธรรมการแต่งงานระหว่างคนจีนกับคนไทย ทำให้เกิดการหลอมรวมในมิติของวัฒนธรรมของทั้งสองประเทศ อีกทั้งยังมีผลพวง

จากมติการเมืองภายในประเทศไทย ที่มีการออกกฎหมายมอบสัญชาติไทยให้กับลูกหลานคนจีนที่เกิดในเมืองไทยอีกด้วย (เดอะพีเพิล, 2563)

สื่อโทรทัศน์ ถือเป็นหนึ่งช่องทางการสื่อสารวัฒนธรรม และบทบาทในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีทั้งภาพ เสียง และการเคลื่อนไหว โดยเฉพาะรายการโทรทัศน์ในประเภทต่าง ๆ ที่สามารถสร้างความรู้และฉายภาพเนื้อหาความรู้สู่ผู้ชมได้อย่างกว้างขวาง รวมถึงการสื่อสารความสัมพันธ์ไทย-จีน ผ่านรายการโทรทัศน์ ซึ่งในปัจจุบันในประเทศไทยก็มีรายการโทรทัศน์หลายรายการที่นำเสนอความเป็นจีน

รายการ จับจ้องมองจีน ถือเป็นอีกหนึ่งรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอและสื่อสารความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นรายการที่ให้ข้อมูลข่าวสารประเด็นต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของจีนในหลากหลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม นวัตกรรมเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม ฯลฯ โดยล่าสุดรายการจับจ้องมองจีน ได้รับรางวัลกินรีทอง มหาชน สาขารายการโทรทัศน์ยอดเยี่ยมแห่งปี จากงานประกาศเกียรติคุณรางวัลคุณค่าแห่งบุคคล กินรีทอง มหาชน ครั้งที่ 8 ประจำปี 2565 อีกด้วย

ด้วยความน่าสนใจดังเหตุผลข้างต้น จึงเป็นที่มาของบทความนี้ ที่ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาการสื่อสารวัฒนธรรมไทย-จีนผ่านรายการโทรทัศน์ ว่าการกำหนดเนื้อหาข่าวสารในรายการจับจ้องมองจีน บทบาทและหน้าที่ของสื่อโทรทัศน์มีการจัดสรร การลำดับและให้ความสำคัญกับเนื้อหาแต่ละประเภทกับผู้ชมอย่างไร รวมถึงการจัดลำดับประเด็นเนื้อหา ประเด็นใดมากที่สุดเพื่อให้ผู้ชมรับรู้หรือเข้าใจในมิตินั้น โดยใช้กรณีศึกษาของรายการ จับจ้องมองจีน ว่าจะมีการนำเสนอเนื้อหา หรือประเด็นต่าง ๆ ในการสื่อสารความเป็นจีนอย่างไรบ้าง และภายใต้เนื้อหาเหล่านี้ได้นั้นได้สอดแทรกความหมายไว้อย่างไรบ้าง

## เนื้อเรื่อง

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและหน้าที่ของสื่อโทรทัศน์ในการนำเสนอเนื้อหาด้านศิลปวัฒนธรรมความสัมพันธ์ไทย-จีน จากรายการจับจ้องมองจีน

ขอบเขตการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รายการ จับจ้องมองจีน ซึ่งเป็นรายการที่ร่วมผลิตรายการระหว่าง ไข่น้ำ มีเดีย กรุ๊ป และเนชั่นทีวี โดยมีบริษัท ซีโน-ไทย คอมมูนิเคชั่นส์ กรุ๊ป จำกัด เป็นผู้ร่วมดำเนินการ ออกอากาศทางเนชั่นทีวีช่อง 22 ทุกวันเสาร์ เวลา 15.30-16.00 น. ดำเนินรายการโดยคุณชิบ จิตนิยัม และคุณปิยวรรณ ประเมษฐวนิช รวมทั้งมีผู้สื่อข่าวจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ออกอากาศตอนแรกเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2565

โดยการศึกษาครั้งนี้ จะศึกษารายการ จั๊ปป็องมองจิ้น ที่เผยแพร่ระหว่างวันที่ 23 เมษายน 2565-4 มีนาคม 2566 รวมทั้งสิ้นจำนวน 46 ตอน

เปิดม่านมองจิ้น...ผ่านรายการโทรทัศน์

รายการ จั๊ปป็องมองจิ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูล ข่าวสาร และนำเสนอประเด็นที่สังคมให้ความสนใจ ต้องการคำตอบจากผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญตัวจริง และให้ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวในมิติต่าง ๆ เชิงสร้างสรรค์ของสาธารณรัฐประชาชนจีนในหลากหลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม นวัตกรรมเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ที่มีผลต่อนานาประเทศ โดยเฉพาะต่อประเทศไทยและเพื่อนบ้านอาเซียน ถอดบทเรียนความสำเร็จของจีนในทุกมิติเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและประยุกต์ใช้กับสังคมไทยและเพื่อให้คนไทยมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเทศจีน

การศึกษานี้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของรายการ จั๊ปป็องมองจิ้น เพื่อวิเคราะห์การสื่อสารความสัมพันธ์ไทยจีนผ่านรายการที่เผยแพร่ระหว่างวันที่ 23 เมษายน 2565-4 มีนาคม 2566 รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 46 ตอน โดยสามารถสรุปเนื้อหาที่น่าสนใจผ่านรายการได้ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปการออกอากาศรายการ จั๊ปป็องมองจิ้น ระหว่างวันที่ 23 เม.ย. 2565 - 4 มี.ค. 2566

| ตอนที่ | ชื่อตอน                                            | วันที่ออกอากาศ   |
|--------|----------------------------------------------------|------------------|
| 1      | เจาะความสำเร็จโครงการอวกาศจีน                      | 23 เมษายน 2565   |
| 2      | ศาสตร์แพทย์แผนจีน                                  | 30 เมษายน 2565   |
| 3      | “โอกาสยังมีอีกเยอะ ส่งออกทุเรียนไทยไปจีน”          | 7 พฤษภาคม 2565   |
| 4      | เด็กรุ่นใหม่สนใจ “แพทย์แผนจีน                      | 14 พฤษภาคม 2565  |
| 5      | เปิดใจ “ล้งจิ้น” ส่งออกทุเรียนไทย                  | 21 พฤษภาคม 2565  |
| 6      | “มวยจีน” ศาสตร์ป้องกันตัวแดนมังกร                  | 28 พฤษภาคม 2565  |
| 7      | กลยุทธ์การค้าจีน-ไทย                               | 4 มิถุนายน 2565  |
| 8      | “ดนตรีจีน” สุนทรีศาสตร์สานสัมพันธ์                 | 11 มิถุนายน 2565 |
| 9      | อิทธิพล “Soft Power” ของจีน                        | 18 มิถุนายน 2565 |
| 10     | ศาสตร์ศิลป์ “พุ่กันจิ้น” ลายเส้นมีชีวิต            | 25 มิถุนายน 2565 |
| 11     | ครบรอบ 25 ปี คืนฮ่องกงสู่จีน                       | 2 กรกฎาคม 2565   |
| 12     | หมากล้อม หมากชีวิต                                 | 9 กรกฎาคม 2565   |
| 13     | เรียนรู้เรื่องจีน กับ “สถาบันวิทยาการผู้นำไทย-จีน” | 16 กรกฎาคม 2565  |
| 14     | “จิ๋ว” ในไทยศิลปะที่กำลังเลือนหาย                  | 23 กรกฎาคม 2565  |
| 15     | รถไฟความเร็วสูงไทย-จีน                             | 30 กรกฎาคม 2565  |
| 16     | สถาบันสวนพลู สืบสานวัฒนธรรมไทย - จีน               | 6 สิงหาคม 2565   |

| ตอนที่ | ชื่อตอน                                                         | วันที่ออกอากาศ     |
|--------|-----------------------------------------------------------------|--------------------|
| 17     | 2028 จีนจะก้าวทันสหรัฐ (47 ปี ความสัมพันธ์ไทย-จีน)              | 13 สิงหาคม 2565    |
| 18     | ร้อยเรื่องเล่า “ชาวจีน”                                         | 20 สิงหาคม 2565    |
| 19     | อุตสาหกรรม “หุ่นยนต์จีน” ครองโลก                                | 27 สิงหาคม 2565    |
| 20     | เปิดเส้นทาง ‘คณะเซดสิงโต                                        | 3 กันยายน 2565     |
| 21     | เทศกาลไหว้พระจันทร์                                             | 10 กันยายน 2565    |
| 22     | วัดบูรณสถานสัมพันธ์ไทย-จีน                                      | 17 กันยายน 2565    |
| 23     | จีนร่วมโครงการโซลาร์เซลล์ลอยน้ำไฮบริดใหญ่ที่สุดในโลก            | 24 กันยายน 2565    |
| 24     | ทางเลือกและทางรอดของ “ชิงเสียนเยอะเป้า”                         | 1 ตุลาคม 2565      |
| 25     | ถอดรหัสเทคโนโลยีเกษตรของจีน                                     | 8 ตุลาคม 2565      |
| 26     | ท่วงทำนองแห่งเส้นทางสายไหมใหม่                                  | 15 ตุลาคม 2565     |
| 27     | อีก 5 ปี แห่งความท้าทายของสี จิ้นผิง                            | 21 ตุลาคม 2565     |
| 28     | รู้จัก 7 อร์หันต์ของจีน (การประชุมสมัชชาใหญ่ครั้งที่ 20 ของจีน) | 29 ตุลาคม 2565     |
| 29     | ประกวดคลิปสั้น “ไทย-จีน ร่วมกันมุ่งสู่อนาคต”                    | 5 พฤศจิกายน 2565   |
| 30     | สำนวนจีนโบราณที่ สี จิ้นผิง ชื่นชอบ (1)                         | 12 พฤศจิกายน 2565  |
| 31     | สำนวนจีนโบราณที่ สี จิ้นผิง ชื่นชอบ (2)                         | 19 พฤศจิกายน 2565  |
| 32     | “จุดคุ้มทุนรถไฟความเร็วสูงไทย-จีน”                              | 26 พฤศจิกายน 2565  |
| 33     | ผลลัพธ์การเยือนไทยของประธานาธิบดี “สี จิ้นผิง”                  | 3 ธันวาคม 2565     |
| 34     | หยก...ความผูกพันกับวิถีชีวิตชาวจีน                              | 10 ธันวาคม 2565    |
| 35     | การลงทุนของจีนใน EEC (เขตนาวัตกรรมระเบียง)                      | 17 ธันวาคม 2565    |
| 36     | “นักขัตจีน” กับอิทธิพลต่อผู้คน                                  | 25 ธันวาคม 2565    |
| 37     | จีนผ่อนคลายมาตรการโควิดพร้อมเปิดประเทศ                          | 31 ธันวาคม 2565    |
| 38     | “อาหารจีน” ศาสตร์และศิลป์ที่มากกว่าแค่การกิน                    | 7 มกราคม 2566      |
| 39     | “เจาะธุรกิจรถยนต์ไฟฟ้าในไทย”                                    | 14 มกราคม 2566     |
| 40     | เทศกาลตรุษจีน ปีเถาะ 2023                                       | 21 มกราคม 2566     |
| 41     | สู่ทางลงทุนในจีน                                                | 28 มกราคม 2566     |
| 42     | ความผูกพัน “สถาปัตยกรรม” ไทย-จีน                                | 4 กุมภาพันธ์ 2566  |
| 43     | อาณาจักรจีนในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ                    | 11 กุมภาพันธ์ 2566 |
| 44     | “เจาะตลาดสัตว์เลี้ยงจีน” ในไทย                                  | 18 กุมภาพันธ์ 2566 |
| 45     | ก้าวทันการค้าออนไลน์ของจีน                                      | 25 กุมภาพันธ์ 2566 |
| 46     | จีนครองตลาดเกมออนไลน์                                           | 4 มีนาคม 2566      |

ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการ จับจ้องมองจีน สามารถแบ่งประเภทเนื้อหาในการสื่อสาร ได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ประเภทเนื้อหาที่นำเสนอในรายการ จั๊บบ้องมองจีน

| ลำดับที่ | ประเภทเนื้อหา                            | จำนวนตอน |
|----------|------------------------------------------|----------|
| 1        | ด้านศิลปวัฒนธรรม                         | 17       |
| 2        | ด้านเศรษฐกิจ                             | 9        |
| 3        | ด้านการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ | 8        |
| 4        | ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี                 | 6        |
| 5        | ด้านการแพทย์                             | 3        |
| 6        | ด้านการศึกษา                             | 2        |
| 7        | ด้านสื่อมวลชน                            | 1        |

จากตารางที่ 2 ประเภทของเนื้อหาที่ถูกนำเสนอในรายการ จั๊บบ้องมองจีน สามารถอธิบายประเด็นที่นำเสนอในแต่ละตอน โดยแยกเป็นประเภทเนื้อหาได้ 7 ประเภทตามข้างต้น ซึ่งการศึกษาจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญในเนื้อหาด้านศิลปวัฒนธรรม สามารถอธิบายรายละเอียดในแต่ละตอน ได้ดังนี้

สื่อศิลปวัฒนธรรมจีนสู่ไทย

รายการ จั๊บบ้องมองจีน ที่ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 23 เมษายน 2565 จนถึงวันเสาร์ที่ 4 มีนาคม 2566 จำนวน 46 ตอน มีการนำเสนอเนื้อหาที่ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของไทย-จีน จำนวน 17 ตอน ดังนี้

ตารางที่ 3 การสื่อสารเนื้อหาด้านศิลปวัฒนธรรมในรายการ จั๊บบ้องมองจีน

| ตอนที่ | ชื่อตอน                                | วันที่ออกอากาศ   |
|--------|----------------------------------------|------------------|
| 6      | “มวยจีน” ศาสตร์การป้องกันตัวแดนมังกร   | 28 พฤษภาคม 2565  |
| 8      | “ดนตรีจีน” สุนทรีศาสตร์สานสัมพันธ์     | 11 มิถุนายน 2565 |
| 9      | อิทธิพล “Soft Power” ของจีน            | 18 มิถุนายน 2565 |
| 10     | ศาสตร์ศิลป์ ‘พู่กันจีน’ ลายเส้นมีชีวิต | 25 มิถุนายน 2565 |
| 12     | หมากล้อม หมากชีวิต                     | 9 กรกฎาคม 2565   |
| 14     | “จิ๋ว” ในไทยศิลปะที่กำลังเลือนลาง      | 23 กรกฎาคม 2565  |
| 18     | ร้อยเรื่องเล่า “ชาจีน”                 | 20 สิงหาคม 2565  |
| 20     | เปิดเส้นทาง “คณะเซดลิ่งโต” ไทย         | 3 กันยายน 2565   |
| 21     | เทศกาลไหว้พระจันทร์                    | 10 กันยายน 2565  |
| 26     | ท่วงทำนองแห่งเส้นทางสายไหมใหม่         | 15 ตุลาคม 2565   |

| ตอนที่ | ชื่อตอน                                      | วันที่ออกอากาศ    |
|--------|----------------------------------------------|-------------------|
| 30     | สำนวนจีนโบราณที่ สี่ จิ้นผิง ชื่นชอบ         | 12 พฤศจิกายน 2565 |
| 31     | สำนวนจีนโบราณที่ สี่ จิ้นผิง ชื่นชอบ (2)     | 19 พฤศจิกายน 2565 |
| 34     | หยก...ความผูกพันกับวิถีชีวิตชาวจีน           | 10 ธันวาคม 2565   |
| 36     | ตำนาน ‘นักซ์ตรจีน’ กับอิทธิพลต่อผู้คน        | 25 ธันวาคม 2565   |
| 38     | “อาหารจีน” ศาสตร์และศิลป์ที่มากกว่าแค่การกิน | 7 มกราคม 2566     |
| 40     | เทศกาลตรุษจีน ปีเถาะ 2023                    | 21 มกราคม 2566    |
| 42     | ความผูกพัน “สถาปัตยกรรม” ไทย-จีน             | 4 กุมภาพันธ์ 2566 |

ตารางที่ 3 สามารถอธิบายเนื้อหาด้านศิลปวัฒนธรรมในรายการ จับจ้องมองจีน จำนวน 17 ตอน ที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมร่วมสมัยไทย-จีน ซึ่งทางด้านศิลปวัฒนธรรมจีนนั้นถูกผสมผสานอยู่ในวัฒนธรรมไทยอย่างยาวนานจนแยกไม่ออกจากกันได้ มีรากเหง้าของการบูรณาการทางวัฒนธรรม ซึ่งร่องรอยทางด้านโบราณคดี พบว่า งานศิลปะในยุคโบราณ เช่น ศิลปะมอญ ทวารวดี ล้านนา หรือเขมรโบราณ ล้วนแล้วแต่ได้รับอิทธิพลของศิลปะมาจากจีน ทำให้ศิลปวัฒนธรรมจีนนั้นเข้าไปปะปนอยู่ด้วยทั้งสิ้น เนื้อหาในรายการ จับจ้องมองจีน นำเสนอในแง่ของเนื้อหาด้านศิลปวัฒนธรรมจีนที่มีความเกี่ยวข้องกับคนไทยมาอย่างช้านาน โดยสามารถอธิบายเนื้อหาและสรุปในแต่ละตอนพอสังเขปได้ดังนี้

เนื้อหาขอบเขตของการศึกษา จำนวนตอนทั้งสิ้น 17 ตอนนี้ ตัวรายการมีการนำเสนอ ด้านศิลปวัฒนธรรม โดยมีเนื้อหาและประเด็นหลักแตกแขนงออกไปในหลากหลายมิติ อาทิ ศาสตร์ของการกีฬา สุนทรียศาสตร์ด้านดนตรี การแสดงการละคร (จิว) การใช้ภาษาและสำนวนอันเป็นเอกลักษณ์ ด้านอาหารและเครื่องดื่ม รวมไปถึงการหลอมหลวมจนเกิดเป็นวัฒนธรรมในแง่ของเทศกาลที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์ของประเทศจีน

จากการศึกษาเนื้อด้านวัฒนธรรมในรายการ พบว่าสอดคล้องกับมิติด้านการกีฬา โดยในตอนที่ 6 “มวยจีน” ศาสตร์ป้องกันตัวแดนมังกร ที่เรียกว่า “ไทจี” เป็นการเล่าเรื่องด้านวัฒนธรรมใน มิติของความเป็นกีฬา โดยเริ่มจากมวยไทจี ซึ่งไม่ได้แค่แสดงศักยภาพแค่เรื่องของศาสตร์แห่งการต่อสู้เพียงอย่างเดียว แต่ยังสื่อให้เห็นถึงด้านศิลปะและความสวยงามในเรื่องของท่วงท่าที่น่าเกรงขาม นอกเหนือจากนั้น ยังมีแฝงในมิติอื่น ๆ อย่างตอนที่ 12 *หมากล้อม หมากชีวิต* หากมองผิวเผินอาจเป็นเพียงเกมกระดานเท่านั้น แต่ถ้าศึกษาในแง่ของตัวเนื้อหาความเป็นหมากล้อม จะถือว่าเป็นเกมกีฬาที่ได้รับการยอมรับชนิดหนึ่ง มีความเก่าแก่ มีความลึกซึ้งในแง่ของอารยธรรมจากจีน

ซึ่งได้รับการยกย่องเป็นศิลปะนันทนาการคลาสสิกของจีน (มติ ทาเจริญศักดิ์, 2560) ที่ผสมผสานศิลปะและศาสตร์ของกลยุทธ์

*มิติวัฒนธรรมในด้านดนตรี* เป็นหนึ่งมิติที่ถูกพูดถึงในรายการ ตอนที่ 8 “ดนตรีจีน” สุนทรียศาสตร์สามสัมพันธ์ ได้อธิบายถึงประเภทของเครื่องดนตรีจีน นอกจากนี้ยังมี ตอนที่ 26 ท่วงทำนองแห่งเส้นทางสายไหมใหม่ คือ การแสดงซิมโฟนี เส้นทางสายไหมใหม่ สู่ความสำเร็จร่วมกัน ผ่านดนตรี การแสดง การวาดภาพ รำมวยและการอ่านบทกวี ที่ต้องการสะท้อนให้เห็นความเจริญรุ่งเรืองของสองประเทศ ที่พัฒนาควบคู่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีจุดร่วมแรกของสองวัฒนธรรม คือ กำลังใจในการยึดเหนี่ยว และจุดร่วมอย่างที่สอง คือ การใช้วัฒนธรรมไทย-จีน 4 มิติ (ศิลปะ ดนตรี วิทยาศาสตร์และการร่ายกลอน) มาร้อยเรียงกันเป็น 4 ท่อนของการแสดง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรุ่งเรืองระหว่างสองประเทศตั้งแต่อดีตกาลไปจนถึงอนาคตข้างหน้า

*มิติด้านการแสดง ตอนที่ 14 “จิว” ในไทยศิลปะที่กำลังเลือนลาง* เล่าถึงความ เป็นมาของ “จิว” สมัยราชวงศ์ถัง ในยุคของฮองเต้ ถังหมิงหวง โดยมีเรื่องราวการแสดงอิงมาจากประวัติศาสตร์ต่าง ๆ อาทิ สามก๊ก ไชอิ้ว เปาบุ้นจิ้น เป็นต้น โดยมีการแต่งเติมเนื้อเรื่องเพื่อให้มีสีสัน และสนุกสนาน ซึ่งอาจจะไม่ตรงตามประวัติศาสตร์อย่างสมบูรณ์ ถ้าผู้รับสารมีความรู้ความเข้าใจ ประวัติศาสตร์ไม่มากพอ ผู้รับสารอาจจะเกิดภาพที่จดจำและอาจจะมีความเชื่อของด้านเนื้อหา เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในแบบที่สื่อนำเสนอ

*มิติด้านศิลปะและภาษา อย่างตอนที่ 10 ศาสตร์ศิลป์ “พู่กันจีน” ลายเส้นมีชีวิต ตอนที่ 30 และ 31 ลำนวนจินโบราณที่สี่ จิ้นผิง ชื่นชอบ* การเขียนพู่กันจีนและเรื่องราวในภาพวาด มีความสอดคล้องกัน ซึ่งภาพวาดที่กล่าวถึง คือ ภาพวาดแบบปัญญาชนดั้งเดิม หรือ “เหวิน เหริน ฮว่า” มักเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางในหมู่นักปราชญ์และศิลปินจีนยุคโบราณ เพื่อสื่อถึง “พลัง” และ “เป็นเครื่องช่วยปลดปล่อยจิตใจ” โดยเกิดจากความพิถีพิถัน การทวิดฝีแปรงและจังหวะการลงพู่กัน โดยแทรกเรื่องราวของบทกวีในศิลปะการเขียนพู่กัน (เจิ้ง หมิ่น และไพลิน เชิญเพชร, 2561)

การตีความจากคำพูดของสี่ จิ้นผิง ยกตัวอย่างเช่น คำกลอนโบราณ ในสมัยราชวงศ์ชิง ของนักกวี เจิ้ง ปานเฉียว ซึ่งเป็นวรรคสุดท้ายของกลอนในภาพวาดต้นไผ่ โดยนักกวีเปรียบเสียงการ กระแทบของต้นไผ่กับเสียงของผู้คนที่อดอยาก ที่ก้องสะท้อนมาสัมผัสกับความรู้สึกของเขา เป็นการ สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของพี่น้องประชาชนในยามทุกข์ยากลำบากซึ่ง สี่ จิ้นผิง ได้กล่าว บทกลอนนี้ด้วยกัน 2 ครั้ง ครั้งแรกกล่าวในวาระการประชุมทางการ และอีกครั้งในงานสัมมนาการ

ทำงานด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งการกล่าวสองครั้งในวาระการประชุม ทำให้เห็นว่า สี จิ้นผิง ได้ให้ความสำคัญกับประชาชนเป็นอย่างมาก

*มิติด้านศิลปะเชิงสถาปัตยกรรม* ตอนที่ 42 ความผูกพัน “สถาปัตยกรรม” ไทย-จีน จีนและไทยมีการติดต่อค้าขายมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ชาวจีนมาตั้งหลักปักฐานอย่างมั่นคงในสมัยอยุธยาแล้วมาเฟื่องฟูด้านสถาปัตยกรรมในสมัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งแสดงออกถึงประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและความเชื่อ ให้ความสวยงามด้านศิลปะของไทยเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมจีน

*มิติด้านอาหารและเครื่องดื่ม* เนื้อหาใน ตอนที่ 18 ร้อยเรื่องเล่า “ชาจีน” โดยวัฒนธรรมการดื่มชา มีจุดประสงค์เพื่อใช้เป็นยารักษาโรค โดยเกิดมาจากการเก็บสมุนไพรมาใช้เพื่อบรรเทาอาการ ทำให้เกิดการแพร่หลายไปต่างประเทศในแถบเอเชียอีกด้วย การดื่มชาของคนจีนมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตและความเชื่อของคนจีนที่เชื่อว่า ขั้นตอนแรกในการชงชาจะต้องมีการชำระล้างอุปกรณ์ก่อน เพื่อเป็นการสะท้อนแนวคิด ปรัชญาในการเตรียมความพร้อมโดยชำระล้างจิตใจก่อนเริ่มขั้นตอนต่อไป ซึ่งการดื่มชาของคนจีนมักปรากฏให้เห็นผ่านพิธีการสำคัญต่าง ๆ เช่น งานแต่งงาน งานศพ หรือการใช้ในชีวิตประจำวัน ในขณะที่ ตอนที่ 38 “อาหารจีน” ศาสตร์และศิลป์ที่มากกว่าแค่การกิน โดยในเนื้อหามีการแบ่งความนิยมในการรับประทานอาหารเป็น 8 ตระกูลตามแต่ละภาคและรสชาติตามลักษณะพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ พร้อมกับนำหลักทฤษฎีปัญจธาตุ (ทฤษฎี 5 ธาตุ) เชื่อมโยงกับธาตุภายในร่างกายของมนุษย์ ได้แก่ ไม้ ไฟ ดิน โลหะและน้ำ ซึ่งลักษณะของแต่ละธาตุจะอธิบายถึงอวัยวะภายในร่างกายและการรับประทานอาหารเพื่อส่งเสริมการป้องกัน การเกิดความผิดปกติของอวัยวะภายใน โดยคนจีนมองวัฒนธรรมอาหารเป็นยา คือ มองว่าอาหารถือเป็นยาชนิดหนึ่งเพื่อป้องกันโรคร้ายไข้เจ็บต่าง ๆ ดังนั้นมิติด้านอาหารและเครื่องดื่มล้วนเชื่อมโยงกับมิติด้านการแพทย์ โดยเน้นการป้องกันการเกิดโรคเป็นหลัก

*มิติด้านวัฒนธรรมเชิงเทศกาล* ตอนที่ 20 เปิดเส้นทาง “คณะเซดสิงโต” ไทย ตอนที่ 21 เทศกาลไหว้พระจันทร์ และ ตอนที่ 40 เทศกาลตรุษจีน ปีเถาะ 2023 การแสดงเซดสิงโตเป็นการอวยพรเพื่อเป็นสิริมงคล การแสดงถูกถ่ายทอดมาจากรุ่นสู่รุ่น มีการสืบต่อการเซดสิงโตที่กลายเป็นรายได้และอาชีพของคนในครอบครัว ส่วนเทศกาลไหว้พระจันทร์เกี่ยวข้องกับเรื่องของนกยูงชาติในสมัยมองโกล เน้นบูชาธรรมชาติ มีความกตัญญูเป็นพื้นฐาน รวมไปถึงเทศกาลที่อยู่คู่กับคนจีนและคนไทยเชื้อสายจีนมานานอย่างเทศกาลตรุษจีน หรือวันปีใหม่ของจีน ธรรมเนียมปฏิบัติของวันตรุษจีนที่เมื่อถึงช่วงเทศกาลตรุษจีน จะเห็นผู้คนตั้งโต๊ะจัดอาหารเตรียมเครื่องไหว้ต่าง ๆ ทั้งสามเทศกาลต่างก็มีจุดร่วมเหมือนกันในแง่ของความเชื่อ ความกตัญญูและเรื่องราวของการเคารพบรรพบุรุษ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเสริมสร้างชีวิตให้มีสิริมงคล

มิติด้านวัฒนธรรมเชิงความเชื่อ ตอนที่ 34 หยก...ความผูกพันกับวิถีชีวิตชาวจีน ชาวจีนถือว่าหยกเป็นอัญมณีที่ช่วยสื่อสารระหว่างโลกกับจักรวาลและสวรรค์ หยกสอดคล้องกับเนื้อหาด้านความเชื่อ ที่ผูกพันกับวิถีชีวิตของชาวจีนมาอย่างยาวนาน โดยคนจีนมีความเชื่อว่าหยกเป็นสิ่งที่กำเนิดขึ้นได้ยาก เนื่องจากตัวหยกสามารถซึมซับพลังงานต่าง ๆ และสามารถสื่อสารระหว่างโลกมนุษย์และสวรรค์ได้ โดยงานวิจัยเรื่องอุตสาหกรรมหยกในประเทศจีน ได้พูดถึงมิติด้านวัฒนธรรมว่า ชาวจีนยังมีความเชื่อว่าแร่จากหยกมีสรรพคุณรักษาโรค และเป็นสัญลักษณ์คุณธรรม 5 ประการ ได้แก่ บุญ สมณะ กล้าหาญ ยุติธรรมและสติปัญญา ช้ำยังถือว่าหยกเป็นอัญมณีศักดิ์สิทธิ์นำมาซึ่งความเป็นสิริมงคล ซึ่งเป็นอัญมณีทรงโปรดของฮ่องเต้จีน (ธัญญภัทร์ คูลัมจิรศิริ, 2555) เช่นเดียวกันกับ ตอนที่ 36 ตำนาน “นักซ์ตรจีน” กับอิทธิพลต่อผู้คน ปีนักซ์ตรของคนจีนคือ 12 ปี หรือสัตว์ประจำปี 12 ชนิด ที่นำมาใช้เป็นสัตว์ประจำปีเกิด มีร่องรอยการพบในหนังสือเก่าในยุคราชวงศ์ฮั่น ตามความคิดของคนจีนมองว่าสัตว์ทั้ง 12 ชนิด สื่อถึงคุณธรรมในการดำรงชีวิต เช่น มังกรสะท้อนให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ แกร่งกล้า หรือม้าสะท้อนให้เห็นความมุ่งมั่น นำไปสู่ความสำเร็จ เป็นต้น การสะท้อนคุณธรรมเหล่านี้ผ่านการใช้สัตว์เป็นสัญลักษณ์ และสะท้อนแนวคิดแบบคนจีนโบราณซึ่งได้ถูกส่งต่อให้กับคนรุ่นหลัง

จะเห็นได้ว่า การนำเสนอเนื้อหาของรายการจับจ้องมองจีนด้านศิลปวัฒนธรรมทั้ง 17 ตอน มีการถ่ายทอดความหลากหลายมิติทั้งในเรื่องของความเชื่อ งานศิลปะ ปฏิกิริยากรรมก่อสร้าง เทศกาล ดนตรี การแสดง และอาหารการกิน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้กำลังถูกหยิบยกมาเพื่อสื่อสารให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน ซึ่งล้วนแต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันแทบทั้งสิ้น โดยรายการจับจ้องมองจีน ทำหน้าที่จัดลำดับวาระความสำคัญในประเด็นเนื้อหาด้านการสื่อสารการข้อมูลทางด้านศิลปวัฒนธรรมแก่ผู้รับสารมากที่สุด เพื่อให้ผู้รับสารให้เข้าใจและเห็นภาพในแง่ของวัฒนธรรมความเป็นจีนให้ครบทุกมิติของด้านศิลปวัฒนธรรม มีหน้าที่หลักในการนำเสนอและถ่ายทอดอุดมการณ์ความเป็นจีนผ่านศิลปวัฒนธรรมแก่ผู้ชม ทำให้เห็นถึงมิติความสัมพันธ์ไทย-จีนมากยิ่งขึ้น

## สรุปผล

จากการวิเคราะห์เนื้อหารายการ จับจ้องมองจีน ทั้ง 46 ตอน เผยแพร่ระหว่างวันที่ 23 เมษายน 2565 - 4 มีนาคม 2566 จะเห็นได้ว่า เนื้อหาที่นำเสนอในรายการมีหลายประเด็นที่น่าสนใจ ทั้งด้านศิลปวัฒนธรรม ร้อยละ 36.96 ด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 19.57 ด้านการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ร้อยละ 17.39 ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ร้อยละ 13.04

ด้านการแพทย์ ร้อยละ 6.52 ด้านการศึกษา ร้อยละ 4.35 ด้านสื่อมวลชน ร้อยละ 2.17 โดยผู้เขียนได้ทำการสรุปบทบาทหน้าที่การสื่อสารด้านศิลปวัฒนธรรมความสัมพันธ์ไทย-จีน ผ่านรายการจับจ้องมองจีน ได้ดังนี้

### สร้างความรู้ความเข้าใจในความหมายและวัฒนธรรมความเป็นจีน

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ในเนื้อหารายการทั้งหมด 46 ตอน มีการสื่อสารเนื้อหาด้านศิลปวัฒนธรรม มากถึง 17 ตอน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 36.96 ของเนื้อหาที่น่าสนใจทั้งหมด โดยเป็นการนำเสนอที่หลากหลายรูปแบบทั้งเรื่องของความเชื่อ งานศิลปะ ภูมิภาคมรดกก่อสร้าง เทศกาล ดนตรี การแสดง และอาหารการกิน เนื้อหาด้านวัฒนธรรมเหล่านี้ เป็นการสื่อสารเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ไทย-จีน เมื่อศึกษาถึงบทบาทหน้าที่และอิทธิพลของสื่อมวลชน การนำเสนอเนื้อหาในฐานะสื่อมวลชน คือ การกำหนดสาระสำคัญและประเด็นของเนื้อหา ที่ส่งผลต่อการตระหนักถึงและทราบถึงปัญหาและข้อมูลต่าง ๆ ตามหน้าที่ที่สื่อนำเสนอ ซึ่งหากมองด้วยแนวคิดที่อธิบายถึงบทบาทและหน้าที่ของสื่อ นั่นคือ การกำหนดหัวข้อข่าว หรือการกำหนดวาระสารนั้น (กฤติยา รุจิโชค, 2553) ตามทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting) จะเห็นได้ว่า บทบาทของสื่อมวลชน ในการทำหน้าที่กำหนดประเด็นของเนื้อหาให้กับสังคม โดยมีการประเมินคุณค่าของแต่ละเนื้อหา ว่ามีความสำคัญอย่างไร รวมทั้งความถี่ในการนำเสนอ เพื่อให้ผู้รับสารได้ตระหนักถึงความสำคัญของเนื้อหาสาระนั้น ๆ ทั้งนี้แม็คคอมบ์และชอว์ (McCombs, M.E. & Shaw, D.L., 1972) ได้อธิบายถึงแบบจำลองที่แสดงถึงบทบาทของสื่อมวลชนกับผลต่อการรับรู้ของสาธารณะชนที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันว่า หากเรื่องใดที่สื่อมวลชนให้ความสำคัญมาก ประชาชนก็รับรู้เรื่องนั้นมากตามไปด้วย

ข้อมูลจากสถิติ พบว่า ประเด็นเนื้อหาจากรายการ จับจ้องมองจีน 17 ตอน มีการคัดสรรเนื้อหาในด้านศิลปวัฒนธรรม มีอัตราส่วนร้อยละ 36.96 (จากกรณีศึกษาทั้งสิ้น 46 ตอน) หมายความว่า รายการโทรทัศน์กำลังทำหน้าที่กำหนดเนื้อหาด้านศิลปวัฒนธรรม ด้วยวาระข่าวสารของสื่อ ที่ผ่านการคัดเลือกให้มีการนำเสนอเนื้อหาด้านศิลปวัฒนธรรมสูงที่สุด จากการกำหนดวาระความสำคัญในเนื้อหาด้านศิลปวัฒนธรรม พบว่า มิติด้านศิลปะและภาษา รวมทั้งมิติวัฒนธรรมเชิงเทศกาล มีการนำเสนอมากที่สุด มิติละ 3 ตอน

การศึกษาวัฒนธรรมโดยศิลปะการเขียนพู่กันกับภาพวาด เจิ้ง หมิ่นและไพลิน เชิญเพชร (2561) ได้อธิบายว่า พู่กันจีนและภาพวาดมีความสอดคล้องกันในการให้ความหมาย มีการให้ความสำคัญต่ออารมณ์และจิตวิญญาณ ความงดงามของสรรพสิ่งภายนอกที่แฝงกับภาพวาด นอกจากนี้ยังสอดคล้องในมิติทางความเชื่อ โดยใช้แนวคิดสำนักเล่าจื๊อ จวงจื๊อ นั่นคือ การ

แสวงหาความหมายปัจเจกชนบทพื้นฐานแนวคิด “เต๋า” ซึ่งเป็นพื้นฐานที่จะทำให้มนุษย์ได้รับความสุขอย่างอิสระ ในขณะที่ เทยา ซือฉี (2565) ได้อธิบายถึง บทกวีจินโบราณกับภาพลักษณ์ประเทศจีนในบริบทวาทกรรมข่าวโรคระบาดโควิด 19 พบว่า สื่อกระแสหลักของจีน มีการใช้กลวิธีทางสัมพันธ์ระหว่างบทกวีโบราณกับบริบทวาทกรรมของข่าว มีการอ้างอิงบทกวี วรรณกรรมดั้งเดิมและผลงานจากนักปราชญ์ เพื่อสื่อถึงภาพลักษณ์ของประเทศจีนในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและวัฒนธรรม ด้านความรับผิดชอบเกี่ยวกับเนื้อหาข่าวโรคระบาด การปลูกจิตสำนึก การรับรู้ความปลอดภัยของสาธารณสุข และด้านการยึดถือภาพลักษณ์ตามหลักศีลธรรม เป็นการสร้างภาพความแข็งแกร่งของจีน

จากงานวิจัยพบว่าตัวเนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อหาในรายการ จับจ้องมองจีน ใน ตอนที่ 10 ศาสตร์ศิลป์ “พุทฺธจีน” ลายเส้นมีชีวิต ตอนที่ 30 และ 31 สำนักจินโบราณที่ สี จิ้นผิง ชื่นชอบ โดยรายการจับจ้องมองจีน ได้นำเสนอมิติด้านศิลปะและภาษา เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างความหมายที่ถูกจัดจากปลายพุทฺธและความหมายระหว่างสำนักหรือบทกวี เพื่อเปรียบเทียบกับภาพลักษณ์ของประเทศจีน ณ ขณะนั้น รวมทั้งมีการแฝงคติความเชื่อของแนวคิดจากจีน เพื่อให้ความหมายที่เกิดการตีความสมบูรณ์ เช่นเดียวกับมิติวัฒนธรรมเชิงเทศกาล อย่างเทศกาลการเชิดสิงโต พบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพิพัฒน์ ราชกิจจักร และสุภาวดี โพธิเวชกุล (2565) ในงานวิจัยเรื่องการเชิดสิงโต: ศิลปะการแสดงวัฒนธรรมย่านฝั่งธนบุรี โดยมีจุดเริ่มต้นมาจากการอพยพย้ายถิ่นฐานของประชากรทางตอนใต้ของจีน เป็นแหล่งรวมวัฒนธรรม ความรู้ ทักษะการแสดง การต่อสู้ กายกรรม จิตรกรรม ดนตรี และความเชื่อต่าง ๆ เป็นการแสดงเพื่อสื่อความเป็นสิริมงคลและให้ความบันเทิงแก่ผู้ชม ก่อนที่จะมีการปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ส่วนเทศกาลไหว้พระจันทร์ คนจีนมีความเชื่อว่า ค่ำวันเพ็ญกลางเดือนแปด คือ ช่วงที่พระจันทร์ส่องสว่างที่สุดในรอบปี มีความเชื่อว่าเป็นการขอคุณสวรรค์และดวงจันทร์ ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์น้ำขึ้นน้ำลง รวมทั้งเป็นการแสดงความกตัญญู สอดคล้องกับเนื้อหาในรายการ (“วันไหว้พระจันทร์” เทศกาลสำคัญของคนเชื้อสายจีน) สุดท้ายเทศกาลตรุษจีน คือ ประเพณีไหว้บรรพบุรุษที่สืบทอดโดยลูกหลาน เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ครอบครัว (พริดา นิธินท์, 2555)

จะเห็นได้ว่าบทบาทของรายการโทรทัศน์ กำลังทำหน้าที่กำหนดวาระความสำคัญในด้านศิลปวัฒนธรรมในแต่ละมิติต่างกันไป ด้วยความถี่จากจำนวนตอนที่นำเสนอในรายการที่มากที่สุด เพื่อสร้างการตระหนักรู้ และกระตุ้นความสนใจจากผู้ชมภายในช่วงระยะเวลาหนึ่ง รวมทั้งในแง่ของผู้ผลิตอย่าง บริษัท ซีโน-ไทย คอมมูนิเคชั่นส์ กรุ๊ป จำกัด เป็นบริษัทที่ผลิตเนื้อหารายการด้านความสัมพันธ์ไทยจีนเป็นทุนเดิม สามารถคัดเลือกเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอในฐานะสื่อแก่ผู้ชม

ซึ่งเนื้อหาได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยจีน ที่เกิดการกลืนกันระหว่างวัฒนธรรม ทำให้อาจส่งผลกระทบต่อทัศนคติในการใช้ชีวิต ความผูกพันในด้านศิลปวัฒนธรรมจีนอย่างกลมกลืน

รายการ จั๊บบ้องมองจีน ทำหน้าที่ในการจัดระเบียบวาระสำคัญของข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนในฐานะสื่อ โดยเรียงลำดับความสำคัญของเหตุการณ์ เพื่อตอบย้ำเนื้อหาที่สื่ออยากเน้นย้ำ มีการคัดเลือกเนื้อหาที่เกิดจากความสนใจของสังคมและผู้ชมเป็นหลัก เพื่อสร้างความตระหนักรู้ความเป็นมาของวัฒนธรรมจีนจากอดีตสู่ปัจจุบัน

ประวัติศาสตร์ของสังคมจีนในประเทศไทย ที่ถูกพูดถึงตั้งแต่ช่วงต้นรัตนโกสินทร์ จนถึงปัจจุบัน การเชื่อมความสัมพันธ์ไทยจีน ทั้งในแง่การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรม เพื่อให้คนไทยได้เข้าใจถึงวัฒนธรรมความเป็นจีนมากที่สุด สอดคล้องกับทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting) ตามบทบาทและหน้าที่ของสื่อ ที่ต้องการสื่อสารไปยังผู้ชม โดยวิธีการสร้างความรู้ ความเข้าใจ การเชื่อมความสัมพันธ์ไทย-จีน ให้แก่ผู้ชมเกี่ยวกับเนื้อหาความเป็นจีนในด้านวัฒนธรรมโดยตรงไปตรงมา เพื่อสร้างค่านิยมหรือการปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตที่ได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมจีนและพยายามถ่ายทอดให้เห็นทุกมิติของด้านศิลปวัฒนธรรมจีนให้มากที่สุด (Media Agenda & Reality)

## องค์ความรู้ใหม่

รายการจั๊บบ้องมองจีน สื่อกลางในการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากจีนสู่ประเทศไทย โดยมีจุดร่วมกันในด้านศิลปวัฒนธรรมในมิติต่าง ๆ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจีนกับไทย โดยมีการจัดบทบาทในการจัดระเบียบวาระความสำคัญด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นลำดับแรก และทำหน้าที่ในการนำเสนออุดมการณ์ความเป็นจีน เพื่อถ่ายทอดและสื่อสารไปสู่ผู้คนในประเทศไทย เพื่อทำให้เกิดการตระหนักรู้ ความเข้าใจในบริบทของประเทศจีน ในด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างรอบด้าน และอาจส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการแสดงออกในด้านทัศนคติ ความคิดและความเชื่อ รวมไปถึงพฤติกรรมในการใช้ชีวิตในปัจจุบันของผู้คนในยุคปัจจุบัน ซึ่งผู้ที่สนใจในวัฒนธรรมจีน หรือผู้ที่ต้องการจะถ่ายทอดความเป็นจีน สามารถนำเนื้อหาด้านมิติด้านศิลปวัฒนธรรมระหว่างไทย-จีน เข้ามาผนวกกับงานหรือองค์กรของตนเอง เช่น ด้านการค้า สามารถศึกษาวิถีความเป็นอยู่ผ่านด้านวัฒนธรรม ในการสื่อสารกับกลุ่มลูกค้าอย่างตรงจุด หรือผู้ที่ต้องการจะลงทุนระหว่างไทย-จีน สามารถเข้าใจในบริบทด้านศิลปวัฒนธรรมควบคู่ได้

## เอกสารอ้างอิง

- กฤติยา รุจิโชค. (2553). *กระบวนการทำข่าวของนักข่าวสำนักข่าวต่างประเทศในประเทศไทยต่อกรณีวิกฤติการณ์เมืองไทย พ.ศ. 2552-2553*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารมวลชน). คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เจิ้ง หมิ่น และไพลิน เชิญเพชร. (2561). กรณีศึกษาทฤษฎีภาพวาดโดยศิลปินจีน ชูชื่อ การศึกษาเชิงวิเคราะห์ปรัชญาแนวคิดเล่าจื๊อและจวงจื๊อในภาพวาดแบบปัญญาชนดั้งเดิม “เหวินเหรินฮว่า”. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. *วารสารจีนศึกษา*, 11(1), 115-141.
- เดอะพีเพิล. (2563). จีน-ไทย จากรัฐบาลพรรคการเมืองสู่ความเป็น พี่-น้อง. (2563). เข้าถึงได้จาก <https://www.thepeople.co/read/22113>
- ธัญนัทร์ คูลิ้มจิรศิริ. (2555). *อุตสาหกรรมหยกในประเทศจีน*. (สารนิพนธ์อักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา). คณะอักษรศาสตร์ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรพิพัฒน์ ราชกิจกำธร และสุภาวดี โพธิเวชกุล. (2565). *การเชิดสิงโต: ศิลปะการแสดงวัฒนธรรมย่านฝั่งธนบุรี*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปการแสดง). คณะศิลปกรรมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พีรดา นิธิินนท์. (2555). *ตรุษจีน: ความคิดความเชื่อในรูปแบบพิธีกรรมธรรมเนียมปฏิบัติและข้อห้าม*. (สารนิพนธ์อักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา). คณะอักษรศาสตร์ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มติ ทาเจริญศักดิ์. (2560). *กระบวนการถ่ายทอดทางสังคมในการเล่นหมากล้อม และผลของการเล่นหมากล้อมต่อการพัฒนาการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ : วิจัยผลงานวิจัย*. (ปริญญาานิพนธ์วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เหยา ซื่อฉี. (2565). สัมพันธภาพการอ้างอิงบทกวีจีนโบราณกับภาพลักษณ์ประเทศจีน : กรณีศึกษาวาทกรรมข่าวโรคระบาดโควิด-19. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 23(1), 464-490.
- McCombs, M.E. & Shaw, D.L. (1972). The Agenda-setting Function of Mass Media. *The Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176-187.